

Щедрост

Истинското богатството се проявява в умението да бъдеш щедър.
Фабио Воло

ХАЙДЕ ДА СИ ПОГОВОРИМ ЗА ЩЕДРОСТТА

Щедрост е да даваш и да споделяш от сърце това, което имаш, без да очакваш нещо в замяна. Щом я проявяваме, значи вече притежаваме качества като **добринна, обич, грижовност, съчувствие**.

Щедростта е свързана с мисълта за благополучието на другите. Когато имаме радост, мир и благоденствие, искаме да ги споделим с тези, които нямат. Можем да споделяме с другите не само вещи и храна, но и времето, помощта, вниманието си.

*За децата от тази възраст определението за **щедрост** може да бъде най-ясно предадено чрез следните послания:*

1. Да споделяме това, което имаме с тези, които имат нужда. *Неслучайно казват, че споделеното щастие е двойно щастие. Когато даваме от себе си на другите, това ни прави щастливи. Важно е да се замисляме за нуждите на другите и с какво можем да им помогнем.*

2. Да не се скъпим, когато ни поискат нещо. *Не е лесно да се разделим с нещо, които са много ценни за нас. Но има неща, които не са ни толкова ценни, а за друг може да са истинско съкровище.*

3. Да дадем част от себе си. *Понякога най-ценните дарове, които притежаваме, са нашето внимание, време, любов, загриженост, помощ, съвет... Щедростта не се изразява само в даване на материални неща.*

4. Да даваме, без да търсим слава за това, без да търсим отплата. *На всички ни е приятно щедростта ни да бъде забелязвана, но благодарността на другите не може да бъде водеща в желанието ни да бъдем щедри. Важно е да чувстваме радостта от даряването заради щастията в очите на другите, а не защото смятаме, че са длъжни да ни отвърнат със същото.*

5. Да се радваме, че имаме и можем да дадем. *Важно е да оценяваме това, което имаме, да сме благодарни, че имаме с какво да зарадваме останалите.*

Примерни въпроси за дискусията:

- Деца, кой от вас е чувал думата „щедрост“?
- С какво бихте могли да бъдете щедри?
- Какво значи да даряваш, да правиш дарение?
- Кога ви е било трудно да бъдете щедри?
- Как биха се чувствали хората, на които сте дарили нещо?
- А как се чувстват тези, които са щедри и даряват?

- Кои качества са противоположни на щедростта? (*скъперничество, стиснатост, егоизъм, алчност*)
- Нужно ли е да се хвалите и да се мислите за важни, когато сте щедри и дарявате?
- Какво чувствате, когато сте помогнали на някого, като сте се разделили с нещо свое?
- Какви хора ставате, когато сте щедри? (*благородни, добри, мили, помагачи*)
- Защо казваме, че природата е щедра? Тя иска ли ни нещо в отплата?
- Вие кога и към кого сте проявили щедрост?
- Може ли да дадете пример, когато някой е бил щедър към вас?
- Как се почувствахте тогава?

Щедростта е важна за мен и за другите, защото...

Когато сърцето ти обича и приема другите хора за равни, то може да сподели и даде всичко, което притежава. Когато си доволен, радостен и чувстваш изобилието на живота, ти мислиш и за другите, а не само за себе си. Когато си полезен на другите, ставаш полезен и за себе си, защото, когато си помогнал на някого, това ти носи радост. Има една поговорка: „Хвърли хляба си по водата и след време ще го намериш пак!“. Ако вярваш, че всичко в света е кръговрат, то и доброто, което си направил, ще се върне при теб някой ден. Щедростта има безброй лица и всички те са красиви. Можеш да си щедър не само когато някой има проблем или жизнена нужда от нещо, може да си щедър просто защото смяташ, че ще направиш някого щастлив с подарък, усмивка, добра дума, парично дарение... Например да помогнеш на някого, който иска да развие талантите си в спорта, музиката, рисуването, но няма средства да го направи, или да попиташ тъжен човек на улицата дали има нужда от нещо.

Как откривам щедростта?

Щедрост откриваме всеки ден в постъпките на хората около нас. Тя е различно измерима за различните хора. Но не е важно колко и какво се дарява, важно е самото даване. То да идва от сърцето, от обич и загриженост към другия.

Щедростта откриваме в природата, в нейните изобилни дарове за хората. Радваме се на слънцето и водата, които дават живот, на Земята, която храни всички обитатели.

Дайте възможност на децата да споделят моменти, когато са били щедри или са чували за дарения и щедри постъпки.

ИМАЛО ЕДНО ВРЕМЕ...

За щедростта

Един персийски крал решил да стане **щедър**. Той събрал най-изтъкнатите архитекти на Иран и им заповядал да построят дворец на широко, открито място, в който да се разположи огромна хазна с четиридесет прозореца.

След известно време дворецът бил построен. Кралят заповядал разположената в него хазна да бъде напълнена със златни монети. В столицата били събрани всички талиги от всички краища на страната, за да се напълни дворецът със златни монети.

Когато работата била свършена, глашатаяте разпространили следния кралски указ: „Слушайте всички! По волята на царя на царете, фонтанът на щедростта е построен, дворец с четиридесет прозореца. От този ден негово величество сам ще раздава злато през прозорците на всички нуждаещи се“. Не е никак чудно, че към двореца се отправили безбройни тълпи от народ. Всеки ден кралят се появявал на един от четиридесетте прозорци и дарявал на всеки молител по една златна монета.

Докато раздавал милостиня, кралят забелязал един дервиш, който всеки ден се приближавал до прозореца, получавал своята монета и си отивал.

Отначало владетелят решил, че дервишът взема златото за някой бедняк, който не може да дойде сам за милостинята. След това, когато го видял отново, си помислил: „Може би той следва дервишкия принцип за тайната щедрост и дарява златото на други хора“. И така всеки ден, когато видел дервиша, той измислял за него някакво оправдание. Но когато на четиридесетия ден дервишът дошъл отново, търпението на краля се изчерпало. Като го хванал за ръката, владетелят гневно извикал:

– Неблагодарно нищожество! Нито веднъж не си ми се поклонил, даже една дума на благодарност не си изрекъл. Поне веднъж усмивка да беше озарила лицето ти. Събираш ли тези пари, или ги даваш на лихварите? Само позориш високата репутация на закърпените одежди.

В момента, в който кралят замълчал, дервишът извадил от ръкава си четиридесетте златни монети, които бил получил за четиридесет дни, и като ги хвърлил на земята, казал:

– Трябва да знаеш, о, кралю на Иран, че щедростта е истинска само когато онзи, който я проявява, спазва три условия:

- **Първото условие** – да дава, без да мисли за своята щедрост.
- **Второто условие** – да бъде търпелив.
- **И третото** – да не таи в душата си подозрения.

Но този крал никога не станал наистина щедър. Щедростта за него била свързана със собствената му представа за щедрост и той се стремял към нея само защото искал да се прослави сред народа.

Щедростта не може да бъде развита у даден човек, докато не се развият и останалите добродетели.

откъс от „Приказките на дервишите“, автор: Индрис Шах

Въпроси към историята:

- Дали царят наистина станал щедър?
- На какво искал да го научи мъдрецът?
- Кои са трите условия, за да си щедър?
- Царят бил ли е безкористен в щедростта си, или искал да му благодарят, да го ласкаят?
- Какви други добродетели е било нужно да развие царят, за да бъде щедър?

ИГРИ И МАЙСТОРЛЪЦИ

Дарение

От информация по телевизията или от различни благотворителни организации, които се занимават с подкрепа на болни или талантиливи деца, учениците биха могли да се запознаят с различни случаи, които да ги мотивират да бъдат щедри, като изпитат съпричастност към нуждата, болката и проблемите или мечтите на другите. Нека децата да се запознаят подробно с някоя от благотворителните каузи и да изберат една, която да подкрепят. Може да го направят чрез събиране на жълти стотинки един-два месеца, да събират капачки или нещо друго. Или да дарят старите си играчки и дрехи. Да изработят картички, предмети, които да бъдат продадени на благотворителен базар.

Ръка на щедростта

На децата се раздават подготвените листчета с нарисувана отворена длан (*Приложение №2*). Можете да поговорите за символа на отворената длан. Децата могат да нарисуват в нея това, което биха искали да дарят, за да покажат щедростта си. Може и да изпишат с думи своите идеи. След заниманието е добре всеки да покаже своята рисунка и да сподели защо ръката е символ на щедростта и какво е избрал/избрала да сложи в нея.

Можете да им пуснете краткото видео, заснето в норвежко училище, в което се разказва за момче, което няма нищо за обяд и излиза от класната стая. Когато се връща, открива, че всеки от съучениците му е споделил част от обяда си с него и сега кутията му е пълна. Видеото можете да откриете в YouTube, като напишете: *A child has nothing to eat at school*. Във видеото няма текст и няма нужда от субтитри.

И НАКРАЯ

Използвайте последните минути от часа, за да обобщите темата с примерни въпроси:

- *Какво ви беше интересно?*
- *Как щедростта променя вас и другите?*
- *Какво искате да запомните за щедростта?*

ХИТРИНКИ

Урокът е възможност да запознаете децата с примери за щедрост в миналото, проявени от известни хора или от обикновени хора, чиито благородни постъпки са станали известни. Свържете щедростта със съпричастността – когато сме съпричастни, ние спираме да бъдем егоисти и стиснати. Съпричастността ни помага да разбирате по-добре другите и да им помогнем с това, от което наистина имат нужда, а не с каквото ние бихме искали да помогнем.

Може да обсъдите и следните цитати:

„Щедростта започва у дома.“ Шотландска пословица

„Щедростта не познава граници.“ Цицерон

Заедно с децата може да изгледате и обсъдите видео урока „Щедрост“ на сайта www.dobrodeteli.bg на фондация „Благотворител“.

Мили родители...

Предложете на децата да помолят родителите си да им разкажат за човек, който е щедър, техен пример за тази добродетел в миналото или сега.

Запознайте родителите с благотворителната кауза, която са избрали децата, и ги привлечете да участват активно.

ЩЕДРОСТТА И ЕМОЦИОНАЛНОТО СЪЗРЯВАНЕ

„Да даваш не е лесно“ е реплика, която може да остави човек в дълги и трайни размисли. „Не можеш да дадеш насила“ може да има същия ефект.

Каква полза биха имали децата да помислят над тези думи още в ранна възраст?

Малките деца могат да бъдат много всеотдайни в своята съпричастност и желание да помогнат. Част от насърчаването на емоционалната зрялост е не просто да създадем нагласа, в която споделянето и грижата за другите да ни носи радост и удовлетворение, но също така да знаем и какво *можем* и *е добре* да дадем.